



17. Dünya Muhasebeciler Kongresi ve Değerlendirilmesi

Prof. Dr. Remzi ÖRTEN

Gazi Üniversitesi, İİBF

Özet

17. Dünya Muhasebeciler Kongresi 13-16 Kasım 2006 tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Kogre ve Sergi Merkezi'nde yapılmıştır.

Bu kongre, TÜRMOB ve TMUD'un ev sahipliğinde gerçekleştirilmiş, IFAC'da kongrenin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmuştur.

Kongreye T. C. Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, ana muhalefet partisi lideri Deniz Baykal, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Doç. Dr. Abdullatif Şener, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan katılmışlardır. Odalar birliği başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu'da kongrede oturum başkanı olarak yer almıştır.

Kongreye diğer ülkelerden de; Hindistan Parlamento senatosu Başkan yardımcısı K. Rahman Khan, Çin Maliye Bakan Yardımcısı Wang Jun, Güney Afrika Maliye Bakan Yardımcısı Jabulani Moleketi katılmışlardır.

IFAC'ın 2004-2006 başkanı Graham WARD, 2006-2008 başkanı Fermin Del Valle ile IFAC'ın yönetim kurulu üyeleri, Dünya Bankası Avrupa ve Orta Asya Bölgesi Finansal Müdürü John Hegarty ile Dünya Finans Kurumundan üst düzey yöneticiler, büyük şirketlerin CEO'ları da katılmışlardır.

Kongrede 2.500 yabancı olmak üzere toplam 5.170 katılımcı yer almıştır.

Kongrede mesleki bilgi alış verişi yapılmıştır. Küreselleşen dünyada muhasebe eğitim, uygulama ve denetiminin de küreselleşmeye uygun olarak yapılmasının gereği üzerinde durulmuştur.

Türkiye kongreye başarılı bir şekilde ev sahipliği yapmıştır.

Anahtar Sözcükler: Dünya muhasebeciler kongresi, muhasebeci, muhasebe mesleği, ekonomik gelişme ve istikrar.

Abstract (17th World Congress of Accountants and its Evaluation):

17th World Congress of Accountants was held November 13-16, 2006 in at Lütfi Kırdar Convention Centre in İstanbul.

The congress was hosted by TURMOB (The Union of Chambers of Certified Public Accountants of Turkey) and TMUD (Expert Accountants' Association of Turkey) to which IFAC also made contributions.

Prime Minister Mr. Recep Tayyip Erdoğan, the leader of the major opposition part Mr. Deniz Baykal, Minister of State Mr. Abdullatif Şener, Minister of Finance Mr. Kemal Unakıtan attended to the congress. Mr. Rifat Hisarcıkıoğlu, the President of TOBB chaired one the main sessions in the congress.

There were also governmental representatives among the congress participants, namely K. Rahman Khan who is Vice President of Indian Parliament; Wang Jun who is Chinese Deputy Minister of Finance; Jabulani Moleketi who is South African Deputy Minister of Finance came to İstanbul congress.

In addition, IFAC President Mr. Graham Ward (2004-2006), IFAC President-Elect Mr. Fermin Del Valle (2006-2008), IFAC Board Members, World Bank Europe and Central Asia Financial Director Mr.

John Hegarty, and CEOs of many important companies were also among the participants of this congress.

2,500 delegates from foreign countries participated in the congress. In total there were 5170 delegates.

The congress was a platform to exchange professional knowledge. Furthermore, it became a venue for the discussions concerning accounting education, applications and audit in a globalizing World.

Turkey was successful in hosting such a noteworthy congress.

Key Words: World Congress of Accountants, accountant, accounting profession, economic development and stability.

1. Giriş

17. Dünya Muhasebeciler Kongresi, 13-16 Kasım 2006 tarihleri arasında İstanbul Lütü Kırda Kongre ve Sergi Merkezinde yapılmıştır. Bu Kongre, TÜRMOB ve TMUD'un ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) da bu kongrenin gerçekleşmesinde önemli katkılarda bulunmuştur.

Bu kongre sırasında Dünya Muhasebe Eğitimcileri Kongresi, Akdeniz Muhasebeciler Federasyonu Genel Kurulu ve birçok komite toplantısı da gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu kongre 13 Kasım 2006 tarihinde katılımcı ülkelere ait firmaların hazırlamış olduğu sergi ile başlamış, serginin açılışı T.C. Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Anamuhalefet Partisi(CHP) Genel Başkanı Deniz Baykal, TURBOB Başkanı Mehmet Timur, TMUD Genel Başkanı Dr. Masum Türker, IFAC 2006-2008 Dönemi Başkanı Fermin Del Valle ve IFAC 2004-2006 Dönemi Başkanı Graham Ward tarafından yapılmıştır.

Uluslararası kongre ve toplantıların yapılması katılımcıların tanışması birbirini daha yakından tanımaları, çalışma konularıyla ilgili sorunların belirlenmesi, çözüm önerilerinin getirilmesi açısından önemlidir.

Bu tür kongreler ülkelerin ve özelliklerinin tanınması açısından da önem arz eder. Konu muhasebe açısından ele alındığında, 17. Dünya Muhasebeciler Kongresinin de bu açıdan yararlı olduğunu söyleyebiliriz.

Bu Kongrenin küreselleşen dünyamızda muhasebe eğitim, uygulama ve denetiminin sorunları ve çözüm önerileri

üzerinde durularak aynı kurallara göre yapılan tek düzen bir uygulamanın yapılması açısından önemli katkıları olduğuna inanmaktayız.

Makalemiz açılış konuşmaları, diğer konuşmalar, kongrenin ana teması ve konuları, kongreye katılım, kültürel faaliyetler, kongrenin değerlendirilmesi ve sonuç başlıklarından oluşmaktadır.

2. Açılış Konuşmaları

Açılış konuşmalarını;

a) Kongre Başkanı Prof. Dr. Recep Pekdemir,

b) Kongre Genel Sekreteri Nail Sanlı,

c) TMUD Genel Başkanı Masum Türker,

d) TÜRMOB Genel Başkanı Mehmet Timur,

e) IFAC 2004-2006 Başkanı Graham Ward,

f) CHP Genel Başkanı Deniz Baykal,

g) T.C. Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan

yapmışlardır.

a) Kongre Başkanı Prof. Dr. Recep PEKDEMİR katılımcılara, kongrede emeği geçenlere, kongre sponsorlarına teşekkür etmiş; *Bugün Türk muhasebe sistemi için tarihe geçecek bir gündür. Bizler 30 yıl önce bu rüyayı görmüştük. 7 yıllık uzun bir çalışmanın sonucunda bu kongreyi gerçekleştirebildik* demiş ve başta Prof. Dr. Mustafa Aysan olmak üzere kongrenin Türkiye'de gerçekleşmesinde katkısı olanlara teşekkür etmiştir. Sayın Pekdemir kongrenin başarılı olması için büyük bir

özen gösterdiklerini ve başarılı olması dileğini ifade etmiştir.

b) Kongre Genel Sekreteri Nail Sanlı özetle, uzun yıllar boyunca devam eden çalışmaların ürününü bu kongrede toplayacaklarını, kongrenin bilimsel ve sosyal açıdan başarılı olması dileğini bildirmiştir.

c) TMUD Genel Başkanı Masum Türker, küreselleşen dünyamızda sermaye hareketlerinin söz konusu olduğunu, sermayenin güvenliğini sağlamak, ülkelerde yaratılan katma değerın adil dağıtımına katkıda bulunmak açısından muhasebecilerin önemli rolleri olduğunu vurgulamıştır. Ulu Önder Atatürk'ün zamanından beri Türkiye'de mali tablolarda şeffaflık ve açıklık konularına önem verildiğini, ancak bazı çevreler tarafından bunun önlenmeye çalışıldığını ifade etmiştir. Muhasebe uygulama ve denetiminin sağlıklı bir biçimde yapılabilmesi açısından bu engellerin kırılmasını ve buna olumlu katkısı olacak yeni Türk Ticaret Kanununun parlamentodan geçirilmesini Sayın Başbakan ve Anamuhalefet Partisi liderinden istemiştir. Muhasebe mesleğinin Maliye Bakanlığının gözetim ve denetiminden kurtarılmasını ve mesleğin, meslek birliği tarafından bağımsız bir şekilde yönetilmesinin gereğini vurgulamıştır.

d) TÜRMOB Başkanı Mehmet Timur'da kongrede emeği geçenlere teşekkür etmiş, muhasebe mesleğinin özerk bir yapısı olmasının gereğini ifade etmiş, mesleğin eğitimine önem verdiklerini söylemiştir. Türkiye'de TÜRMOB'a bağlı odalarda 72.000 meslek mensubunun bulunduğunu söylemiş, mesleğin örgütlenmesinde, mesleğe girişte ve eğitimde tek kuruluş ve tek otoritenin önemli olduğunu vurgulamış, muhasebe meslek mensuplarının uluslararası düzeyde hizmet verecek nitelikte olduğunu bildirmiştir.

e) IFAC 2004-2006 Dönemi Başkanı Graham Ward Kongre düzenleyicilerine ve emeği geçenlere teşekkür etmiş, bu Kongrenin İstanbul'da yapılmasına karar verilmesinin isabetli olduğunu söylemiştir. Sayın Ward, örgütlerinde 120'den fazla yerel örgütün yer aldığını, muhasebeciliğin mali bilgi anlamında her kurum, kuruluş ve ülke için önemli

olduğunu, muhasebe meslek mensuplarının üstlendikleri sorumluluğu sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebilmek açısından muhasebe mesleğinde kalitenin artırılmasının gerekli olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca Sayın Ward, uluslararası standartların giderek geliştiğini ve yaygınlaştığını ifade etmiş, dünyadaki 70 ülkenin bu standartları sistemlerine dahil ettiklerini söylemiştir. 2008 Yılında standartları kabul eden ülkelerin daha da artacağını ifade ederek, başkanlığı döneminde 60 ülkeyi dolayıştığını ve küreselleşmenin boyutlarını yakinen gördüğünü söylemiştir.

f) CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ise yaptığı konuşmada; bu kongrenin Türkiye'de düzenlenmiş olmasından mutluluk duyduğunu, Türkiye'nin dinamik ekonomik yapısı sayesinde dünya ekonomisiyle kaynaşma arayışı içinde olduğunu, bu tür uluslararası organizasyonların Türkiye'nin daha yakından ve daha iyi tanınmasını sağlayacağını, muhasebeciliğin salt rakamlarla ilgili ve matematiksel bir meslek olmadığını toplumsal sorumluluğu büyük olan saygın bir meslek olduğunu söylemiştir.

g) Açılış konuşmalarının sonuncusunu yapan T.C. Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan ise yaptığı konuşmada şu konular üzerinde durmuştur:

aa) Bu kongrenin teması, muhasebecilerin dünya çapında ekonomik büyüme ve istikrar sağlamadaki rolüdür.

bb) Bu kongre küreselleşmenin hayatın her alanına girdiğinin bir kanıtıdır.

cc) Ülkemiz ekonomik kalkınma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir. Günü kurtarma anlayışı politikası ülkemizde sona ermiştir.

dd) Ekonomik krizler finans sektörünün güvenini çok kısa bir sürede sarsar ve bu güveni yeniden sağlamak zor olur.

ee) E-devlet kapsamındaki uygulamaların bir parçası olmak üzere, vergi beyannamelerimizi bilgisayar ortamında vermekteyiz.

ff) Çıkarılmasının muhasebe uygulama ve denetimi için yararlı olacağı ifade edilen

Türk Ticaret Kanunu parlamentodadır ve bu Kanunun çıkarılması için gereken yapılacaktır.

gg) Muhasebe sadece kaydetme değil, paranın yönetimini de(finansın yönetimini de) kapsamalıdır.

hh) Küreselleşen dünyamızda muhasebeciler arasında ortak bir dil(terim ve uygulama) birliği olmalıdır.

3. Diğer Konuşmalar

Kongredeki diğer konuşmaları ana oturumdaki, paralel oturumlardaki, Türkiye forumlarındaki konuşmalarla kapanış konuşmaları olarak özetleyebiliriz.

Kongre 3 gün sürmüş olup bu süre içerisinde, 3 adet ana oturum, 34 adet paralel oturum ve 6 adet Türkiye forumu yapılmıştır.

14 Kasımdaki konuşmalar tarafımızca izlenmiştir. Katılabildiğimiz oturumlardaki konuşmalar; 14 Kasım 2006 tarihindeki açılış konuşmaları, Ana Oturum-1'deki konuşmalar, Paralel Oturum-7'deki konuşmalar ve Paralel Oturum-3'deki konuşmalardır. Konuşmaların diğer kısmı ise kapanış konuşmalarından oluşmaktadır.

Bu çalışmada katıldığımız toplantılardaki konuşmalar kendi tuttuğumuz notlara göre daha ayrıntılı olarak açıklanacak, diğer konuşmalar ise Kongre gazetelerinden ve Kongreye ait diğer dokümanlardan elde edebildiğimiz bilgilere göre özetlenecektir.

3.1. Ana Oturum-1'deki Konuşmalar

Bu oturumun konusu; *Gelişmekte Olan Ülkelerde Muhasebe Mesleği ile Ekonomik Büyüme ve İstikrarın Sağlanması*'dir. Oturum Başkanlığını IFAC 2006-2008 Dönemi Başkanı Fermin Del Valle yapmıştır. Oturuma konuşmacı olarak; T.C. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener, Çin Maliye Bakan Yardımcısı Wang Jun, Hindistan Parlamento Senatosu Başkan Yardımcısı K. Rahman Khan ve Güney Afrika Maliye Bakan Yardımcısı Jabulani Moleketi katılmıştır.

Oturum Başkanı Fermin Del Valle oturumun açılışını yaparak ilk sözü T.C. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener'e vermiştir. Abdüllatif Şener, tahsil hayatında hiç muhasebe eğitimi almadığını ancak, uygulamada muhasebe ile çok karşılaştığını ve muhasebenin önemli bir konu olduğunu, bu vesileyle anladığını ifade etmiştir. Sayın Şener, öğleden sonra Bakanlar Kurulu toplantısına katılmak zorunda olduğu için konuşmaların sonucunu beklemeden Anka-ra'ya dönmesi gerektiğini bildirerek katılımcılardan özür dilemiştir.

Sayın Şener, konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

1) Gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyümeye ve istikrara muhasebecilerin katkısı vardır.

2) Bu katkıda muhasebecilerin asıl etken mi, yoksa sonuca katkıda bulunan dolaylı bir etken mi olduğunun açıklanması gerekir.

3) Küreselleşme, uluslararası rekabete açılmaya, muhasebe uygulama ve denetiminde karmaşıklaşmaya, bilgi ihtiyacının artmasına neden olur.

4) Küreselleşme, farklı kurallara göre düzenlenen mali tabloların uyumlaştırılmasını gerektirir.

5) Küreselleşme, yabancı sermaye akışına ve çok uluslu şirketleşmeye de imkan sağlar. Bu da muhasebecilerin güvenilir bilgi üretmelerini gerektirir.

6) Küreselleşme, muhasebecilerin dünya düzeyinde örgütlenmesini, kendilerinin çağdaş uygulamaların gerektirdiği bilgileri edinmelerini ve beceri kazanmalarını zorunlu kılar.

7) Uluslararası Muhasebe Standartları (UFRS), bankalarda ve Sermaye Piyasası Kanununa tabi olan işletmelerde uygulanmaktadır. Basel II'nin de gelecek dönem veya dönemlerde uygulanması gündemdedir. Bu uygulamaların yapılması ekonomik gelişmeyi ve ekonomik istikrarı nasıl etkiler? Bunlar ekonomik gelişme ve istikrarın nedeni mi, yoksa sonucu mu? Bu konular da açıklanmalıdır.

8) Yolsuzlukların ve kayıt dışı ekonominin ortadan kaldırılmasında muhasebecilerin rolü vardır.

9) Kayıtlı ekonomi sermayenin büyümesinde etkili olur.

10) Muhasebecilerin yönlendirmeleri ile uygun yatırımların yapılması ekonomik büyümeyi artırır.

Daha sonra sözü olan Hindistan Parlamento Senatosu Başkan Yardımcısı K. Rahman Khan ise yaptığı konuşmada aşağıdaki konulara değinmiştir.

1) İşletmeler ekonominin temel hücreleridir.

2) Ekonomik büyüme ve kalkınma için bu hücrelerin sağlıklı ve başarılı olması gerekir.

3) Muhasebeciler işletmelere danışmanlık yaparak, bunların mali tablolarını denetleyip eksikliklerini ortaya koyarak işletmelerin büyümesine ve istikrarına yardımcı olurlar.

4) İşletmelerin büyümesi ve istikrarlı olması, ekonomik büyüme ve istikrarda muhasebecinin rolünü artırır.

Hindistan Parlamento Senatosu Başkan Yardımcısı K. Rahman Khan'dan sonra söz alan Çin Maliye Bakan Yardımcısı Wang Jun'un üzerinde durduğu konuları şöyle özetleyebiliriz:

1) Çin'de planlı ekonomiden piyasa ekonomisine geçilmiştir.

2) Çin'de büyüme hızı planlanmış ve önemli büyüklüklere ulaşılmıştır.

3) Çin'de, muhasebe uzmanlığı yasal statüye bağlanarak, muhasebecilik mesleğinin gelişmesine önem verilmiştir.

4) Küreselleşme ve teknolojik gelişme muhasebecileri de etkilemektedir.

5) Muhasebecilerin yeteneklerini geliştirmelerini ve UFRS'ye göre muhasebe uygulamalarını yönlendirme ve denetleme konularındaki becerilerini artırmaları gerekmektedir.

6) Çin'de çalışırken muhasebecilik yetki belgesi almak da mümkündür.

7) Çin'de, iç kontrole önem verilmekte, yolsuzlukların önlenmesine özen gösterilmektedir.

8) Çin'de, muhasebe firmaları birleşme yoluna gitmektedirler.

9) Çin'de, risk yönetimine ve denetimine önem verilmektedir.

10) Ekonomik kalkınma kapalı sistemde değil, açık sistemde başarılı olur.

11) Gelecekte yapılabileceklerin belirlenmesi, stratejik planlamadır.

12) Muhasebe uygulamaları küreselleşmenin ihtiyacına uygun olmalıdır.

13) Küreselleşme çok uluslu yatırımlara neden olur. Bu da aynı kurallara ve ortak dile göre mali tablo düzenlenmesini gün-deme getirir.

14) Küreselleşme, riski artırır ve risk yönetim ve denetimini gerektirir.

15) Günümüzde ülkeler arası işbirliğiyle kalkınma önem kazanmaktadır.

Oturumun son konuşmasını ise Güney Afrika Maliye Bakan Yardımcısı Jabulani Moleketi yapmıştır. Konuşmasının özetini aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

1) Muhasebeci terimi günümüzde saygıdeğer bir mesleği ifade edememektedir.

2) Günümüzde yönetim muhasebesi, önem kazanmaktadır.

3) İşletmelerde yolsuzluklar olmakta, bilgi alıcıları yanıltılmaktadır.

4) Bu yolsuzluklardan ders alınması, muhasebe uygulama ve denetiminin buna göre yapılması gerekmektedir.

5) Muhasebeciler yolsuzlukları önlemekle görevlidirler. Kendilerinin yolsuzluk yapmaları toplumu hayal kırıklığına uğratmaktadır.

6) Muhasebe bilgilerinin, bilgi ihtiyacı olanlara zamanında verilmesi önemlidir.

7) Denetçi kamu menfaatini de korumalıdır.

8) Mesleğimizin adının kirlenmemesine özen göstermeliyiz.

9) Bu konuda meslek birliklerine önemli bir görev düşmektedir.

10) Sermaye piyasası Kurulunun muhasebenin sağlıklı bir şekilde uygulanması ve denetimi konusunda önemli görev ve sorumluluğu vardır.

11) Muhasebecilerin şeffaf ve öngörülebilir bir mali çevre yaratmaları gerekir.

12) İşletmelerde ve muhasebe firmalarında insan gücü sermayesinin (entelektüel sermayenin) gelişmesi, muhasebe ve denetim mesleğinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi açısından önemlidir.

3.2. Paralel Oturum-7 Nolu Salon-daki Konuşmalar

14.11.2006 tarihinde 11:00-12:30 saatleri arasında Uluslararası Standartların Uygulanmasında Gelişmelerin Ölçülmesi konulu paralel oturum yapılmıştır. Bu oturumun başkanlığını Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) Başkanı John Kellas yapmıştır. Oturuma konuşmacı olarak; IFAC Uygunluk Komitesi Başkanı Robert Mednick, Çin Menkul Kıymetler Düzenleme Komisyonu Muhasebe Müdürü Dr. Wei-Guo Zhang, Dünya Bankası Avrupa ve Orta Asya Bölgesi Finansal Müdürü John Hegarty ve Deloitte&Touche Ortağı Abbas Ali Mirza katılmıştır.

Bu oturumda Başkan tarafından yapılan oturum açılışından sonra ilk konuşmayı IFAC Uygunluk Komitesi Başkanı Robert Mednick yapmıştır. Mednick'in bu oturumda yapmış olduğu konuşmasının özeti şöyledir:

1) IFAC'a, muhasebe meslek birlikleri üyedirler.

2) IFAC'a ait web sitemizde bunlara ait bilgiler vardır.

3) Muhasebecilerin güncel konularından biri kendi kendilerini değerlemeleridir. Meslekle ilgili özelliklere sahip olan muhasebecilerin oranı %60 civarındadır.

4) Uluslararası denetim standartları dünyada tek olmalıdır.

5) Uluslararası finansal raporlama standartları da küreselleşen dünyamız için tek bir standart olmalıdır. Bilindiği gibi günümüzde birisi IFRS, diğeri US-

GAAP olmak üzere iki finansal raporlama standardı kullanılmaktadır.

6) 4. ve 5. sıralarda sözü edilen denetim ve finansal raporlama standartlarının üye ülkelerde uygulanmaya konulması için yasal düzenleme gerekmektedir. Bu düzenleme iki şekilde olabilir. Bunlardan birincisi, bugünkü standartların olduğu gibi parlamentodan geçirilmesi, diğeri ise bu standartlara uyum sağlanacağı ve bunların uygulanacağı parlamentodan geçirilerek bu standartlara referansta bulunmasıdır. Bana göre, bu ikinci seçenek daha uygundur. Nedeni, standartlar değişikçe kanunların da değiştirilmesinin zor olmasıdır.

7) Standartların uygulanmasında küçük işletmeler zorluk çekebilirler. Bunlar için basitleştirilmiş standartların çıkarılmasının uygun olacağını düşünmekteyim.

İkinci konuşmayı yapan, Çin Menkul Kıymetler Düzenleme Komisyonu Muhasebe Müdürü Dr. Wei-Guo Zhang ise özetle aşağıdaki konulara değinmiştir:

1) Standartların çıkarılmasından daha çok bunların uygulanması önemlidir.

2) Çin'de iç ve dış sermaye girişine önem verilmektedir.

3) Bu konudaki reformlar 1970'den itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

4) Çin'de büyüme hızı planlanmıştır. GSMH, %10 büyümekteydi. Şu anda %13'tür.

5) Çin'de ihracat hızla artmaktadır. İhracat artışı ABD, Japonya ve Almanya'dan sonra gelmekteydi. 2002'de ihracatımız 1 numara oldu.

6) Dünyadaki yabancı sermayenin % 10'u Çin'e gelmektedir.

7) Şimdiye kadar 540 yabancı sermaye yatırımcısı kabul edilmiştir.

8) Döviz rezervi Çin'de azdı. Son yıllarda %38-40 artış sağlandı ve 2006'da döviz rezervi açısından Çin dünyada 1 numara oldu.

9) Kişi başına gelir Çin'de azdır(300 USD). Bunun nedeni nüfusun fazla olmasıdır ve kişi başına milli gelir artışı

açısından Çin gelişmekte olan ülkeler arasındadır.

10) Çin'de 1400 şirket borsaya kayıtlıdır.

11) Çin'de sermaye piyasası açısından serbestleşme söz konusudur.

12) Çin 2006'da 89 milyar dolarlık dış sermaye yatırımı elde edilebilmişti.

13) Çin'de 83 adet ortak sermayeli şirket vardır.

14) Çin'de dış yatırım açısından B hisseleri piyasaları vardır.

15) Dış yatırımlar için 100 büyük şirket yatırım yaptı ve bunlar için mali hizmet pazarı da gelişti.

16) Çin'de 8 iş ortaklığı(joint venture) ve 23 adet iş ortaklığı yönetimleri vardır.

17) Çin'de yabancı yatırımcılar bilançolarını IFRS'ye göre düzenliyorlar.

18) Çin'de 1999'da denetim standartları geliştirildi.

19) 2006'da IFRS geliştirildi.

20) 2007'de tüm şirketler bu standartları uygulayacaklardır.

21) ABD'de meydana gelen mali skandallar Çin'i de etkiledi.

22) Çin Sermaye Piyasası Kanununa ve Ticaret Kanunlarına göre şirket CEO'ları mali kontrolörlerdir ve doğru mali tablo düzenlemekle sorumludurlar.

23) Çin'de açıklama standartları da geliştirildi. Sermaye piyasasına tabi işletmelerin yaptığı açıklamalar bu standartlara göredir. Bu standartların sayısı 60'a ulaşmıştır.

24) Çin'de kamu sektörünü de muhasebe uzmanları denetliyorlar.

25) Çin'de 5700'den fazla muhasebe denetim firması vardır. Bunlardan 70'ine yetkili makamlarca yeterlilik belgesi verilmiştir.

26) Çin'de manipülasyon yapanlara ağır cezalar uygulanmaktadır. Bu konuda firmaya ve denetçiye 15 yıla kadar ağır hapis cezası verilmektedir.

Oturumun üçüncü konuşmacısı Deloitte&Touche Ortağı Abbas Ali Mirza'dır.

MİRZA'nın konuşması özetle aşağıdaki gibidir:

1) Oturum konumuzla ilgili olarak her şeyden önce uygulamanın ne durumda olduğunu ve ne gibi engellerin söz konusu olduğunu bilmemiz gerekmektedir.

2) Hepimiz dünya vatandaşıyız ve küreselleşen dünyamızda uluslararası standartlar önem kazanmaktadır.

3) Günümüzde işletmelerin büyümesi ve rekabet edebilmeleri önemlidir.

4) Günümüzde şirketlerin ulusu yoktur. Çok uluslu şirketleşme söz konusu olabilmektedir.

5) Küreselleşen dünyada tek muhasebe dili(standartı) olmalıdır.

6) Finansal raporlama standardı açısından IFRS'nin mi, yoksa US-GAAP'in mi esas alınması gerekir? Bu konudaki gelişme önceleri US-GAAP'in esas alınması şeklindeydi. Enron skandalından sonra IFRS öne geçti ve standartlaşmadaki gelişme US-GAAP'ten IFRS'ye doğru yönlendi.

7) Küreselleşen dünyamızda IFRS'nin esas alınması ve uygulanması bir zorunluluk haline gelmektedir.

8) Standart kolay anlaşılabilir olmalıdır (Standartlardaki gelişme kolaylaştırmaya yönelmelidir). Örnek vermek gerekirse IAS-39 çok karmaşık bir standarttır. IAS-24'te ilgili kişilerin açıklanması istenmektedir. Bu standardın uygulanması ülkeden ülkeye farklılık gösterecektir. Örneğin, ABD'de gelenekselleşen kültüre göre doğruluğuna inanmadığı bir konuda oğlu babasının dediğini bile yapmaz. Bu durumu Ortadoğu'daki ülkeler için söylemek mümkün değildir. Standartların karmaşıklığına diğer bir örnekte, gerçeğe uygun değer belirlenmesidir. Bilindiği gibi gerçeğe uygun değer subjektif bir özellik taşır ve bu değer objektif bir şekilde belirlenmesi kolay olmaz. Diğer taraftan IAS-17'de ekonomik ömrün önemli bir kısmının (aşlının) kiracıda geçmesi halinde bu kiralamanın finansal kiralama olduğu belirtilmiştir. Buradaki önemli bir kısmının veya aşlının ne olduğunu objektif olarak belirlemek kolay değildir. Bu anlatılanlar esas

alındığında standartların bilimsellikten ziyade, kolay anlaşılması ve kolay uygulanması gerekmektedir. Standartlardaki gelişme bu yönde olmalıdır.

9) Standartlar sıkça değiştirilmemelidir. Standartların %70'i bir yıl içinde değiştirilmiştir. Buna göre, bir standart önemli bir süre uygulanmadan ve sonucu görülmeden değiştirilmemelidir.

10) Muhasebe bilgisi üretenlerin bilgi alıcılarının tümüne karşı sosyal sorumluluğu vardır. Bilgi alıcıları sadece hissedarlar değildir. Bu konuya da özen gösterilmesi gerekir.

11) Muhasebe bilgileri fikri haklar, entelektüel sermaye gibi maddi olmayan duran varlıkları da kapsamalıdır.

12) IFRS farklı görüşlere açık olmalıdır. Rüzgarın yönünü değiştiremeyiz, ama yelkeni rüzgara göre ayarlayabiliriz.

Bu oturumun son konuşmacısı, Dünya Bankası Avrupa ve Orta Asya Bölgesi Finansal Müdürü John Hegarty tarafından yapılmış olup, konuşmasında öne çıkan konular aşağıdaki gibidir:

1) Dünya Bankası, güvenilir ve gerçeğe uygun mali tablo düzenlenmesine önem vermektedir.

2) Dünya Bankası, mali tabloların farklı kurallara göre düzenlenmesini ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır.

3) Bilgi alıcıları açısından muhasebe ve denetim önemlidir.

4) Dünya Bankası ülkelerdeki muhasebe standartlarının uygulanmasını yakından izlemektedir. Mühim olan standartların kabul edilmesi değil, bunların gereği gibi uygulanmasıdır.

5) Yatırımlar açısından pazara güven son derece önemlidir.

6) Küreselleşen dünyamızda sermaye akışı söz konusu olmaktadır. Bu da mali tablolara olan güveni gerektirmektedir.

7) Firmalarla ilgili 60'a yakın değerlendirme yaptık ve bunların Dünya Bankasından borç alabilmeleri için olması gereken nitelikler üzerinde durduk.

8) Firmaların yüksek kaliteli mali tablo düzenlemeleri önem kazanmaktadır.

9) Günümüzde mali tablolar IFRS'ye uygun olarak düzenlenmelidir.

10) Bu konuda Çin'deki uygulamalar son derece dikkat çekici ve önemlidir.

11) Standartları olduğu gibi tercüme eden ülkeler var, ancak bunlar yeterince başarılı olamamaktadır.

12) Standartların uygulanmasını kabul eden ülkeler standartları ve bunlardaki değişimleri kabul etmelerine ilişkin yasal düzenlemeler yapmalıdırlar.

13) Standartlara kısmi değil, tam uyum gerekir. Bunun da uygulanmasında güçlükler vardır.

14) AB'nin standartlara yaklaşımı önce sermaye piyasasına tabi işletmelerde bu standartların uygulanması şeklinde olmuş-tur. AB standartlarının tamamını kabul etmiş değildir.

15) Standartların sağlıklı bir şekilde uygulanması için bunlara ihtiyacın olması gerekmektedir.

16) Küçük işletmelerde standartların uygulanması zor olmaktadır.

17) Bu nedenle standartların basite indirgenmiş olması zorunluluğu vardır.

18) Mühim olan standartların bilimsel açıdan doğru ve güzel cümlelerle yazılması değil, kolay anlaşılma ve uygulamasıdır. Altınla kaplı IFRS işe yaramayabilir.

19) Muhasebecilik mesleğinin de küreselleşen dünyamıza uyum sağlayacak şekilde geliştirilmesi gerekmektedir.

20) Ülkelere bağlı standartların hazırlanması daha yararlıdır.

21) Standartları kabul etmekten daha çok bunların uygulanması önemlidir.

22) Standartlar açısından mali bilgi kullanıcılarının özellikleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

23) İlgililer tarafından mali bilgileri ve kapasiteyi aktarmak istenmeyebilir.

24) Denetçiler şirkete bağımlı olmalıdır.

25) Denetimde eğitim, deneyim, ahlaki kurallara uygunluk önemlidir.

26) Eğitim kurumlarındaki eğitim programları standartlara uyumlu bir şekilde yürütülmelidir.

27) Denetçiler denetimde buldukları işletmelere yol gösterici durumda da olmadırlar. Hastaya hastasın demek yeterli olmaz. İyileşme yollarının gösterilmesi ve moral verilmesi de gerekir. İşletmelerde de durum böyledir.

3.3. Paralel Oturum-3 Nolu Sa-londaki Konuşmalar

14.11.2006 tarihinde 14:00-15:30 saatleri arasında *Geleceğin Finansal Raporlama Modelleri* konulu paralel oturum yapılmıştır. Bu oturumun başkanlığını ABD IMA Genel Müdürü Paul Sharman yapmıştır. Oturuma konuşmacı olarak, Birleşik Krallık Cıma Genel Müdürü Charles B. Tilley, ABD AICPA Güvence Hizmetleri Yönetim Komitesi Başkanı J. W. Mike Starr, Birleşik Krallık ICAEW Genel Müdür Yardımcısı Robert Hodgkinson katılmıştır.

Bu oturumda, Başkan Paul Sharman konuşmacılara söz vermeden önce, konu ile ilgili bazı açıklamalar yapmıştır. Bu açıklamaları şöyle özetleyebiliriz:

1) *Ben bilgi ekonomisini (fikri mülkiyet hakkını) 1993'te öğrendim.*

2) *Fikri mülkiyet hakkını mali tablolara nasıl yansıtacağız? Bugünün ve geleceğin mali tablo modelleri açısından bu önemli bir konudur.*

3) *1997'de mali tablo modellerinin değiştirilmesi istendi ve değişikliklerle ilgili çalışmalar yapıldı. Bu değişikliklerde yer almasının yararlı olduğuna inandığım fikri mülkiyete ait bazı örnekler vermek istiyorum.*

4) *Fikri mülkiyete ait örnekler:*

a) *Bill GATES bilgisayar programlama firması,*

b) *Boeing patent üretim firması.*

5) *Fikri mülkiyet bu firmaların mali tablolarında nasıl gösterilecek, bu firmaların bu günkü durumunun ne olduğu, eskideki duruma kıyasla ne tür bir varlık*

kaynak gelişmesinin olduğu nasıl tespit edilecektir?

Bunu yapabilmek için bu günkü uygulamada ölçülemeyen ve bilançolarda yer almayan değerlerin kıyaslanması istenmektedir. Bu da mümkün olamamaktadır.

6) *Aynı şekilde entelektüel sermaye, çevre kirliliği gibi konular hakkında da mali tablolar sağlıklı bilgi verememektelerdir.*

7) *1998'de eş zamanlı raporlama modeli getirilmiştir.*

8) *Şirketler sermaye piyasasına göre, muhasebe işlemlerini yürütüyorlarsa, varlıkların defter değeri ve gerçeğe uygun değeri söz konusu olacaktır. Bunlardan gerçeğe uygun değer belirlenmesi zordur ve uygulanması kolay değildir.*

9) *Başlangıçta yöneticilere mali bilgi vermek için finansal tablolar oluşturulmuştur. Bu günümüz için yeterli olmuştur.*

10) *Genel kapsamlı finansal tabloların düzenlenmesi uygulaması getirilmiştir. Ama bu uygulama bilgi alıcılarının tümünün ihtiyacını karşılamada yeterli olamamaktadır. Newton buluşunda genelini açıkladı ama özeline inmesi sonradan gelişti. Bana göre mali tablolarda da ilk düzenleme ile bugünkü durum aynıdır. Bunları cari ihtiyaçları karşılayacak şekilde yeniden düzenlenen modellere göre hazırlamamız ve sunmamız gerekmektedir.*

11) *Bugünkü muhasebe sistemi bilgi alıcılarının ihtiyaçlarına cevap verememektedir.*

12) *Ölçülmesi zor olan şeylerin ölçülmesi isteniyor. Peki bunlar mali tablolarda nasıl yer alırlar ve sürdürülebilirlik raporları nasıl oluşturulur? Fikri mülkiyet nasıl ölçülür ve mali tablolarda nasıl yer alır? Geleceğin mali tabloları bunları gösterecek modellere göre düzenlenmeli ve sunulmalıdır.*

13) *Şirketin değeri nasıl ölçülür. Bunu da bugünkü mali tablo modellerinden elde etmemiz mümkün olamamaktadır.*

14) *Yaratılan değerleri ölçmek önemlidir. Bu günkü mali tablolarda bunları da görmek mümkün olamamaktadır. Ashında*

yaratılan değeri ölçmek de yeterli değildir. Gelecekte oluşacak değerleri de ölçmeliyiz. Bu günkü mali tablo modellerimizde bu da yer almamaktadır.

15) Gelecekle ilgili işletmenin performansını nasıl değerlendirilir? Bu konunun da üzerinde durulması uygun olur kanısındayım.

Oturumun birinci konuşmacısı J. W. Mike Starr'ın konuşması özetle aşağıdaki gibidir:

Benim dört sorum var; bunların hepsinin cevabını ben de bilmiyorum. Ama geleceğin finansal raporlama modellerini belirlerken bu sorulara yanıt aramak ve finansal tabloları belirlemede bunu da göz önünde bulundurmamak gerekir kanaatindeyim. Soru 1: Bugünkü kullanılan finansal tablo modelleri parçalanmış mıdır (bunların çivisi çıkmış mıdır)? Soru 2: Yeni finansal tablo modeli nasıl olmalıdır? Soru 3: Yeni finansal tablo modellerinin yararları nelerdir? Soru 4: Yeni finansal tablo modellerinin sakıncaları nelerdir?

Bunlardan 1. soruyu yanıtlamaya çalışacağım; bu soruya vereceğim yanıt, evet olacaktır. Yani, bugün kullanılan finansal tablo modelleri parçalanmış ve bilgi alıcılarının ihtiyacını karşılayamaz hale gelmiştir.

Paul'ün de anlattığı gibi bu günkü mali tablo modelleri bilgi alıcılarının ihtiyacını tam olarak karşılayamamaktadır. Biz bilgi çağındayız, bilgilere olan ihtiyaç değişmektedir. Bilgi verme şekillerinin de değişmesi gerekir.

Cari uygulamada varlıklar tam olarak ölçülemiyor. Bilgiler genelde geçmişe ait oluyor, Ancak ihtiyaç daha çok geleceğe aittir. Bilgilerin de geleceğe ait ihtiyacı karşılayacak nitelikte olması gerekir. Cari uygulamadaki finansal tablo modellerinde temelde mali olaylar (para ile ölçülebilen olaylar) yer almaktadır. İhtiyaç duyulan mali olmayan olayların da finansal tablolarda yer alması gerekir. Nakit akışları, tahmini karlar ve benzerleri gibi.

Anlattığımda dahil bu dört soruyu düşünün yanıtlarını arayın. Ben bu

konuda iyimserim. Geleceğin mali tablolarının bu bilgileri de kapsayacak şekilde düzenleneceğine inanıyorum.

Oturumun ikinci konuşmacısı Charles B. Tilley'in konuşması da kısaca aşağıdaki gibidir:

1) Yönetim muhasebesi finansmanın tanımlaması gibidir. İşimi yürütmekte bana yardımcı olacak her türlü muhasebe yönetim muhasebesi olarak kabul edilebilir.

2) Birtakım projeler var. Bunlarla ilgili olarak muhasebeden yararlanacağım.

3) İç raporlamalar var.

4) Dış raporlamalar var.

5) İki raporlama arasında bir bağlantının olması gerekiyor.

6) Yeni model önerileri de çok sayıda var.

7) Ayrıntılı bilgi veren finansal tablo modelleri de var.

8) Aktif ve pasiflerin dikkatle ölçülmesi gerekir.

9) Mali bilgiler geçmişini yansıtıyor. Gelecekle ilgili olmalı mıdır?

10) Bu konudaki bazı çalışmalar var, ama bazı varlıkların değeri bilançoya yansıtılamıyor. Nedeni, bunlardan bazılarının ölçülmesinin zor olmasıdır.

11) Kayıtlı değerle gerçeğe uygun değer arasında önemli farklılıklar vardır.

12) IFAC çalışmaları stratejiktir. Score (değerleme) çalışması şeklindedir.

13) Farklı çıkar grupları, farklı raporlama modeli isteyebilirler.

14) Finansal tabloların güvenilir ve gerçeğe uygun olarak düzenlenmesi ve işletmenin geçmiş ve gelecekle ilgili performansını göstermeleri gerekir.

15) Finansal tablolara ek bilgilerinde açıklanmasına ilişkin ayrı standartlar oluşturulmalıdır.

16) Mali bilgilere ulaşılabilirlik de önemlidir. Bu konularda çözüm nedir?

17) Bana göre Norman Lie'nin çalışmasından yararlanılabilir.

18) İngiltere’de 150 sayfalık rapor ve Amerika’da 63 sayfalık rapor yayınlanıyor.

19) Yeni modeller üzerinde çalışıyoruz.

20) Hissedarlara en üst düzeyde yönetim raporları verebilmeliyiz.

21) Gelecekle ilgili çalışmalarımız web sitemizde mevcuttur.

Oturumun üçüncü konuşmasını Robert Hodgkinson yaptı ve konuşmasında özetle aşağıdaki konuları ele almıştır:

1) Destek ve yardımcı olmak istiyorum.

2) Paul dış raporlama modeli olmamalı diyor (konuya yönetim muhasebesi açısından bakıyor).

3) Model parçalandı mı (modelin çivisi çıktı mı)? Bana göre hayır.

4) Bu konudaki önerim, gelecekle ilgili finansal tablo modelleri hakkında gerekli düzeltmeleri yapalım, ancak mevcut sistemin incelenmesini de yaparak sistemi yenileştirelim.

5) Dış raporlama nasıl işler? Bilgiyi birden fazla yerden alır ve geçmişe ait mali bilgileri ilgililere sunar. Dört yatırımcı, 23 analistin inceleme sonucuna göre perakende analistler de kendi yakınları ile görüştüler. Muhasebe bilgileri rekabetçi kesim ve alanlara bilgi verir. Güvenilir bilgi verme söz konusu olur.

6) Modellere saygılı olmak gereklidir.

7) Rapor etmede çeşitlilik gereklidir.

8) Son 20 yıldaki gelişmeler modellerin parçalanmasından değil, daha yararlı bir finansal raporlama sistemini geliştirmekten kaynaklanmaktadır.

9) Dış raporlamanın yararsız olduğunu söylememeliyiz. Ama bu raporlamanın iyileştirilmesinin gerekli olduğunu söyleyebiliriz. Bu konudaki iyileştirmeler ölçmede sürdürülebilirlikte ve dijital raporlamada olabilir.

10) ASB tarafından raporlamaya ilişkin çerçeve yayınlanmıştır. Kaç kişi modellerin parçalandığını düşünüyor? Yeterli bilgileri alamıyoruz diyor?

11) Mühim olan karşılaştırılabilirliktir.

12) Devrimden değil evrimden bahsediyoruz.

13) Bu günkü raporlama sistemi yeterli midir? Bana göre de yeterli değildir. Ancak tamamen raporlama modelleri parçalanmıştır deme yerine, buna ilişkin aksaklıkların giderilmesi gerekir.

3.4 Kapanış Konuşmaları:

T.C. Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan kapanış konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

1) Bu Kongrede değişim ve gelişime ilişkin bilgileri bulduk.

2) Küreselleşmede işletmeler entegre oluyorlar.

3) Yerel standartlar yerini uluslararası standartlara bırakıyor.

4) Türkiye’deki Standartlar Kurulu da bu doğrultuda çalışmaktadır.

5) Dünyada muhasebe ile ilgili olmayan hiçbir faaliyet yoktur.

6) Bütün faaliyetlerde muhasebecinin bir rolü vardır.

7) Dünyada savaşlar devam ediyor.

8) Ülkenize gittiğinizde kaleminizi barış için kullanınız.

9) Silahlanmaya karşı çıkınız ki çocuk ve kadınlar ölmesinler.

Kapanış konuşmalarında Lady Barbara Thomas şöyle demiştir:

1) Ben avukatım, oğlum muhasebecidir.

2) Ben kelimelerle uğraşıyorum, oğlum rakamlarla uğraşıyor.

3) Rakamlarla uğraşmanın kelimelerle uğraşmaya kıyasla daha etkili olduğunu görüyorum.

4) 12 yıl önce İngiltere’de şu olayı yaşadım. Zincir mağazalar kuran bir şirketin yönetimindeydim. Şirket kötü günler yaşadı ve iflasa yaklaştık.

5) Bizi iflastan bir muhasebeciyi önce yönetim kuruluna almamız, sonra da, onu CEO yapmamız kurtardı.

6) O günden beri diyorum ki, şirket yönetim kurullarında her zaman bir muhasebeci olmalıdır.

7) İç denetçiler bizim gece daha rahat uyumamızı sağlıyorlar.

8) Tek bir çocuğunuz varsa size tavsiyem, hangi mesleği seçerse seçsin, onu profesyonel bir muhasebe eğitiminden geçirmeye çalışın.

Kapanış konuşmalarında söz alan David Hasting şöyle konuşmuştur;

Ben yöneticiyim. Ama gördüm ki muhasebeci sadece bilgi üretmemeli alınacak kararlara da aktif olarak katılmalıdır. Bu nedenle muhasebecilerin çok daha iyi yetişmeleri gerekiyor.

4. Ana Tema ve Oturum Konuları

Kongrenin ana teması; İngilizce'deki aslına sadık kalarak tercüme edildiğinde *Muhasebeciler: Dünya Genelinde Ekonomik Büyüme ve İstikrarın Sağlayıcıları* olacaktır. Ancak, ana tema Kongre kitapçığında *Dünya Genelinde Ekonomik Büyüme ve İstikrarın Sağlanması İçin Muhasebe Mesleği* adıyla yer almıştır.

Kongrede, 3 ana oturum konusu, 34 paralel(seçenekli) oturum konusu ile 6 Türkiye Forumu yer almıştır.

Kongredeki oturum konuları üçe ayrılmıştır. Bunlar;

A) Ana Oturum Konuları,

B) Paralel (Seçenekli) Oturum Konuları,

C) Türkiye Forumları'dır.

Bunların ayrıntısı da şöyle özetlenebilir:

A) Ana Oturum Konuları:

Ana oturum konuları 3 adet olup şunlardır;

1) *Gelişmekte Olan Ülkelerde Muhasebe Mesleği ve Ekonomik Büyüme ve İstikrarın Sağlanması (14.11.2006 Saat 09:00-10:30),*

2) *Dünya Genelinde Sermaye Piyasalarında İstikrarın Sağlanması ve Muhasebe Mesleği (15.11.2006 Saat 09:00-10:30),*

3) *İş Hayatında Profesyonel Muhasebe Mesleği ile Katma Değer Yaratma (16.11.2006 Saat 11:00-12:30).*

B) Paralel (Seçenekli) Oturum Konuları:

Kongrede 34 adet paralel oturum konusu belirlenmiştir. Bu konuların yapıldığı tarih ve saatleri aşağıda özetlendiği gibidir:

a) 14.11.2006, Saat 11:00-12:30

1) *Muhasebe Mesleğinin Gözetim Müessesesi,*

2) *Uluslararası Eğitim Standartları - Uygulama Zorlukları,*

3) *Finansal Raporlamada Kamu Güveninin Sağlanması,*

4) *Kamu Çıkarları ve Kurumsal Yönetim,*

5) *Gelişmekte Olan Ülkelerde Karşılaşılan Güçlükler,*

6) *Şirketlerin Sosyal Sorumluluğu,*

7) *Uluslararası Standartların Uygulanmasında Gelişmelerin Ölçülmesi.*

b) 14.11.2006, Saat 14:00-15:30

1) *e-devlet Uygulamalarında Dijital Raporlama,*

2) *IFRS 2005 - Faydalarını Görebilir miyiz?*

3) *Geleceğin Finansal Raporlama Modelleri,*

4) *Kurumsal Yönetim ve Finansal Piyasalar,*

5) *Kamu Sektöründe Finansal Raporlama,*

6) *Dünya Ticaret Örgütü Uygulamaları,*

7) *Avrupa'da Finansal Piyasaların İstikrarı ve Ekonomik Büyüme.*

c) 14.11.2006, Saat 16:00-17:30

1) *Geleceğin Denetçisi - Yeni Yetkinlikler ve Beceriler,*

2) *Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Firmalarının Örgütlenmesi,*

3) *XBRL - Dijital Raporlamada Devrim ve Profesyonel Muhasebecilere Faydaları,*

4) *Bilgi Yönetimi ve Entelektüel Ser-maye,*

5) *Uluslararası Standartların Uygulanması ve Güçlükler,*

6) *Etik Kuralları ve Denetçi Bağımsızlığı - Değişen Beklentiler,*

7) *Avrupa'da Vergilendirme.*

d) 15.11.2006 Saat 11:00-12:30

1) *Dijital Raporlamada Güvenlik Sorunu,*

2) *Sürdürülebilir Kalkınma,*

3) *Yönetim Kurullarının Etkinliğinin Artırılması,*

4) *KOBİ'lerde Muhasebe Standartları,*

5) *Muhasebe Firmalarının Birleşmesinin Etkileri,*

6) *Bağlı Profesyonel Muhasebeciler ve Şirketlerde Etik Kurallar.*

e) 16.11.2006 Saat 09:00-10:30

1) *Kara Para Aklama ile Mücadelede Muhasebe Mesleğine Düşen Görevler,*

2) *Paylaşma ve Yardımlaşma Yoluyla Dünya Genelinde Muhasebe Mesleğinin Geliştirilmesi,*

3) *Çevre Muhasebesi,*

4) *Uluslararası Standartların Uygulanmasında Gelişmelerin Ölçülmesi,*

5) *Kamu Sektörü Finansal Raporlamasında Kritik Sorunlar,*

6) *BDT Ülkelerinde Muhasebe Mesleğinin Gelişimi,*

7) *Özel Finans Kurumları İçin Muhasebe Standartları*

D) Türkiye Forumları (15.11.2006 Saat 14:00-15:30):

1) *Meslekte Vizyon,*

2) *Denetim Uygulamaları,*

3) *Meslekte Örgütlenme,*

4) *Finansal Raporlama,*

5) *Kurumsal Yönetim,*

6) *Muhasebe Eğitimi.*

5. Katılım

17. Dünya Muhasebe Kongresi, 112 ülkeden 3000'e yakın yabancı olmak üzere 5.170 meslek mensubunun katılımı ile gerçekleşmiştir.

Kongreye katılan bazı ülkeler ve katılım sayılarına göre dağılımda, Türkiye 2.410, Nijerya 470, İngiltere 182, Japonya 166, Çin 149, Fransa 135, 18. Dünya Muhasebe Kongresine ev sahipliği yapacak olan Malezya 121 ve ABD 95 katılımcı ile ilk sıraları almışlardır.

Bu katılanların 2500 kadarı yabancılardan oluşmuştur. Katılımcıların arasında çok sayıda IFAC üyesi ile uluslararası finans kurumları temsilcilerinin de yer aldığı görülmüştür.

Diğer taraftan Kongreye katılanlar arasında üst düzeyde işletme yöneticileri ve oda temsilcileri de yer almıştır. TOBB Başkanı Sayın Rifat Hisarcıkhoğlu "Yönetim Kurullarının Etkinliğinin Artırılması" konulu oturuma başkanlık yapmıştır.

Katılımcılar arasında özellikle diğer bir konuda ulusal ve uluslararası düzeyde politikacılarında yer almasıdır. Örneğin; T.C. Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan ile Anamuhalefet Partisi (CHP) Lideri Deniz Baykal açılış konuşmasında, T.C. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener ana oturumda konuşmacı olarak görev almıştır. T.C. Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ise Kongreye katılan ülkelerin düzenledikleri serginin açılışını ve kapanış konuşmasını yapmıştır.

Yurtdışından gelen siyaset adamlarına ise, Çin Maliye Bakan Yardımcısı Wang Jun, Hindistan Parlamento Senatosu Başkan Yardımcısı K. Rahman Khan, Güney Afrika Maliye Bakan Yardımcısı Jabulani Moleketi örnek olarak verilebilir.

6. Kültürel Faaliyetler

Kongrede kültürel faaliyetlere de yeterince yer verilmiştir. İstanbul gezi turlarının yapılması, Kongre sergisinin oluşturulması, Anadolu Ateşi ve diğer folklor gösterilerinin yapılması, günlük Kongre gazetesinin çıkarılması, resepsiyon, müzik şöleni ve gala yemeği gibi kültürel

faaliyetler Kongre boyunca göz doldürmüştür.

7. Değerlendirme

13-16 Kasım 2006 tarihinde İstanbul'da yapılan 17. Dünya Muhasebeciler Kongre-sini, organizasyon, ana tema, katılımcı sayısı ve diğer açılardan değerlendirebiliriz.

Kongrenin organizasyon açısından değerlendirilmesinde aşağıdaki durumlar dikkatimizi çekmiştir.

Kongrenin yeri, Avrupa ile Asya'yı birleştiren Dünya ülkelerinin her zaman ilgisini çeken kültür hazinesi İstanbul'daki Lütfi Kırdar Kongre ve Kültür Sarayı olmuştur.

Kongrenin hazırlık ve tanıtımı başarılı bir şekilde yapılmıştır.

Kongreye katılanlara verilmek üzere özel sayılı bir dergi çıkartılmıştır. Kongredeki olayları katılımcılara günü gününe sunabilmek için Kongre özel gazetesi çıkartılmıştır.

32 tercümanın katılımı ile 9 dilde simultane tercüme yapılmıştır.

Kongreyi organize eden Vizitur'a ait 750 personel bu kongrede görev almıştır. 41 otelde Kongre misafirleri için otel rezervasyonu yapılmıştır.

Gala yemeği katılanların hayran kaldığı Çırağan Sarayında verilmiştir.

Kongrenin organizasyonunda kültürel etkinliklere de önem verilmiştir (açılış sergisi, gezi programı, kokteyl, gala yemeği, folklor gösterileri, müzik şöleni vd.)

Ana tema ve oturum konuları açısından Kongrenin değerlendirilmesinde vardığımız sonuç şöyledir:

Ana tema muhasebecilik mesleğinin önemini ve küreselleşme ile muhasebenin karşılıklı etkileşimini vurgulamak açısından bize göre isabetli olarak seçilmiştir. Konuşmacılardan bazılarının vurguladığı gibi (Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdülatif Şener ve diğerleri gibi) dünya genelindeki ekonomik büyüme ve istikrarda muhasebecilerin rolünün asıl etken mi, yoksa sonuca katkıda bulunan

dolaylı bir etken mi olduğunun açıklanması gerekmektedir.

Bize göre, bunu şöyle açıklayabiliriz: Bir ülkedeki işletmeler ekonominin temel hücreleridir. Ekonomik büyüme için işletmelerin sağlıklı ve başarılı çalışmaları gerekir. Muhasebeciler işletme yöneticilerine danışmanlık yaparak ve denetimde tespit ettikleri eksikliklerin düzeltilmesini isteyerek işletmelerin başarılı çalışmalarına katkıda bulunabilirler. Bu da işletmelerin verimli bir şekilde çalışmalarına ve işletmelerde yaratılan katma değer artmasına neden olur. İşletmelerin yarattıkları katma değerlerin toplamı sektörün katma değerini, sektörlerin katma değerlerinin toplamı bölgelerin katma değerini, bölgelerin katma değerlerinin toplamı ise ulusal yurtiçi hasılayı oluşturur. Yani, ulusal yurtiçi hasılanın dolayısıyla milli gelirin artmasına muhasebeciler katkıda bulunabilirler. Bu da ekonomik büyümeye muhasebecilerin dolaylı katkısını oluşturur.

Diğer taraftan işletmelerin mali sıkıntıya düşmemeleri, karlılık durumlarının artması gibi durumlarda da muhasebeciler işletme yöneticilerine doğru yönde danışmanlık yapabilirler. Bu da işletmelerin istikrarlı büyümesine neden olabilir.

Bize göre, sermaye piyasalarının istikrarı açısından da muhasebecilerin önemli rolü vardır. Muhasebecilerin gerçeğe uygun bilgi vermeleri ve etkin denetim yapmaları sermaye piyasasına yatırım yapanlara güven sağlar. Gerçeğe uygun olmayan hatalı bilgi vermeleri ise bu piyasaya yatırım yapanları yanıltır ve ekonomik krizlere neden olabilir. Ekonomik krizler ise sermaye piyasalarında istikrarı bozar.

Kayıtdışı ekonominin var olduğu bir ekonomide işletmelerin yarattıkları katma değerler hatalı olur. Yolsuzluklar katma değer hesaplanmasında hatalara neden olurlar. Bu açıdan küreselleşen dünyamızdaki muhasebecilerin katma değer nasıl yaratılacağını bilmeleri ve mali tablolara bu değeri yansıtmaları da gerekmektedir. Ülkelerin ekonomik büyümeleri ve istikrara kavuşmaları dünya genelinde de ekonomik büyüme ve istikrara neden olabilir.

Sonuç olarak, Kongrenin ana temasını oluşturan; *Dünya Genelinde Ekonomik Büyüme ve İstikrarın Sağlanması İçin Muhasebe Mesleği* açısından muhasebecilerin ekonomik büyüme ve istikrarda önemli etkileri vardır. Ancak bu etki doğrudan değil, dolaylı bir etkidir.

Kongrenin oturum konularının da genelde ana temaya uygun olduğunu söyleyebiliriz.

Çinli konuşmacılar önemli konular üzerinde durmuşlardır. Ancak bu konuşmacıların oturum konusu ile ilgili değil, temelde kendi ülkeleri ilgili konuları açıkladıkları dikkatimizi çekmiştir.

Paralel Oturum-3'deki konuşmacılar (Paul Sharman, Charles B. Tilley ve J. W. Mike Starr) konuya sadece yönetim muhasebesi açısından yaklaşmışlardır. Bize göre, konu önce finansal muhasebe açısından ele alınmalı, genel finansal tabloların düzenlenmesi bazında yapılacak değişikliklere değinilmeliydi. Konuyu sadece yönetim muhasebesi açısından ele alıp buna da finansman diyerek, böyle bir sonuca varmak bize göre uygun değildir.

Bilindiği gibi, genel amaçlı finansal tablolar, genel bilgileri sunmak üzere düzenlenirler. Özel amaçlı bilgiler için finansal tablolarda da düzenlemeler yapılabilir. Konuşmacıların aynı oturumda bahsettiği gibi finansal tabloların parçalanması ve yararsız hale gelmesi söz konusu değildir. Günümüzde düzenlenen finansal tablolar bilgi alıcıların ihtiyacını genel anlamda karşılamaktadır.

Bize göre yapılacak işlem söz konusu temel finansal tabloların geliştirilmesi ve bilgi alıcılarının özel ihtiyaçları için gerekli olan finansal tabloların da ayrıca düzenlenmesidir. Böyle davranıldığında konuşmacı Robert Hodgkinson'ın karşıt tez olarak ifade ettiği gibi finansal tablo modelleri açısından devrim değil evrim söz konusu olur.

Katılımcıların sadece muhasebecilerden değil, siyaset adamlarından dünyadaki finans kurumu temsilcilerinden ve iş dünyasının yöneticilerinden ve odalarının üst düzey temsilcilerinden olması Kongrenin

hem başarılı olmasını sağlamış, hem de Kongreye ayrı bir özellik getirmiştir.

Kongre Başkanı Prof. Dr. Recep Pekdemir'in ve Kongreyi organize edenlerin de katılımcılara gösterdikleri sıcak karşılama ve ilgi de bize göre Kongrenin değerlendirilmesi açısından olumlu bir durumdur.

Kongrede yukarıdaki başarılı değerlendirmelere gölge düşüren bazı durumlara da değinmenin yararlı olacağına inanmaktayız. Kongre katılımcılarının programda belirtilen salonlara gittikleri, ancak bazı salonlarda ilan edilen oturumların olmadığı ve sonuçta yabancı dilde ilan edilen salona gidilmesinin gerektiği bazı Kongre katılımcılarına söylenmiştir. Örneğin, KOBİ'lerde muhasebe standartları oturumu Türkçe program ile İngilizce programda farklı salonlarda ilan edilmiş, İngilizce programın uygulandığı görülmüştür.

Benim de katıldığım 14.11.2006'daki genel oturumda T.C. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdülatif Şener'in konuşması sırasında tercüme de aksaklığın olduğu oturum başkanı tarafından söylendi ve 4-5 dakika civarında konuşmalar durdurulmak zorunda kaldı.

Diğer taraftan Kongreye katılanların Kongrede konuşulacak konulara ilişkin daha önce okuyabilecekleri bir metin veya Kongre kitabının da yer almaması Kongrenin eleştirilebilecek taraflarından biridir.

8. Sonuç

Yukarıda anlatılan bazı ufak eksiklikleri varsa da genelde, 17. Dünya Muhasebeciler Kongresi, bize göre başarılı geçmiş ve ülkemiz açısından dünyaya iyi bir örnek olmuştur.

Kongrede ülkemiz ve İstanbul, diğer ülkelerden gelenlere tanıtılmış, katılımcılar arasında bilgi alış-verişi yapılmış, küreselleşen dünyamızda küreselleşmeye uygun muhasebe uygulama ve denetiminin yapılmasının gerekli olduğu ortaya çıkmıştır.

Kongreden, turizm faaliyetlerinden dolayı, önemli tutarda gelir elde etmek de mümkün olmuştur. Bu tutarın 20 milyon Euro civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Bu Kongrenin başarılı bir şekilde sonuçlanmasında olağan üstü gayret gösteren başta Kongre Başkanı meslektaşım Prof. Dr. Recep Pekdemir olmak üzere, TÜR- MOB ve TMUD yöneticilerini tebrik etmeyi görev saymaktayım.

Bu arada İstanbul'da Prof. Dr. Oktay Güvemli başkanlığında 2008'de yapılacak olan 12. Dünya Muhasebe Tarihçileri Kongresine başarılar dileriz.

Kaynakça

Congress Daily, Daily official publication of 17. WCOA, November 13, 2006.

Congress Daily, Daily official publication of 17. WCOA, November 14, 2006.

Congress Daily, Daily official publication of 17. WCOA, November 15, 2006.

Congress Daily, Daily official publication of 17. WCOA, November 16, 2006.

Örten Remzi, "11. Dünya Muhasebe Tarihçileri Kongresinin Değerlendirilmesi" Muhasebe Finansman Dergisi (MUFAD), Sayı: 32, Sayfa 23-28, Ekim 2006.

Örten Remzi, "Turkey In National and International Accounting Congresses And Symposia" MALİ ÇÖZÜM DERGİSİ, Sayı: 76 (ÖZEL SAYI) 17. World Congress Of Accountants November 2006 - 17. Dünya Muhasebe Kongresi Kasım 2006.

Yeates Dennis, "Unrivalled Opportunity", Accounting and Business, WCOA Ppecial Edition, 2006

http://www.tmud.org.tr/kaynaklar/17_dunya_a_muh.doc (Arif Aytulun)

<http://www.turmob.org.tr/wcoa/duyuru.doc>

<http://www.wcoa2006istanbul.org.tr>

XVII. Dünya Muhasebe Kongresi Program Kitabı